

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

INCONFUNDABIL

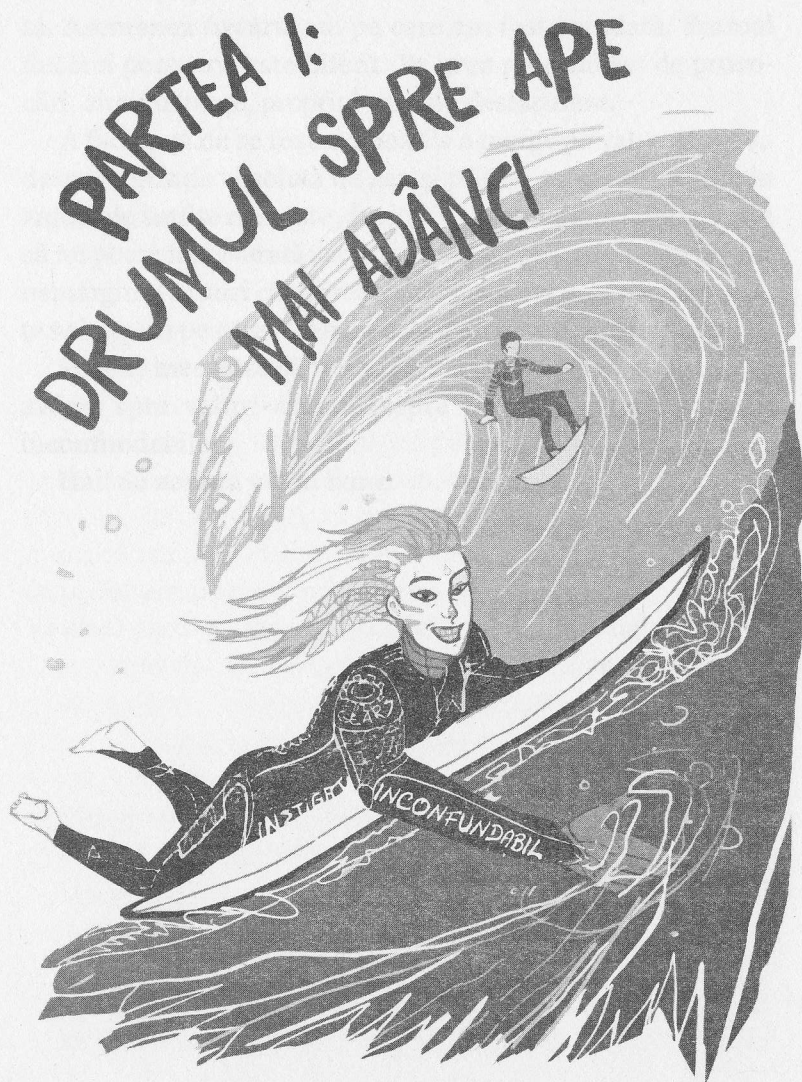
DE CE ESTE
MAI BINE
SĂ FII
UNICUL
ÎN LOC DE
CEL MAI
BUN

Traducere din engleză de
Emilia Vasiliu

SRINIVAS RAO

II PUBLICA

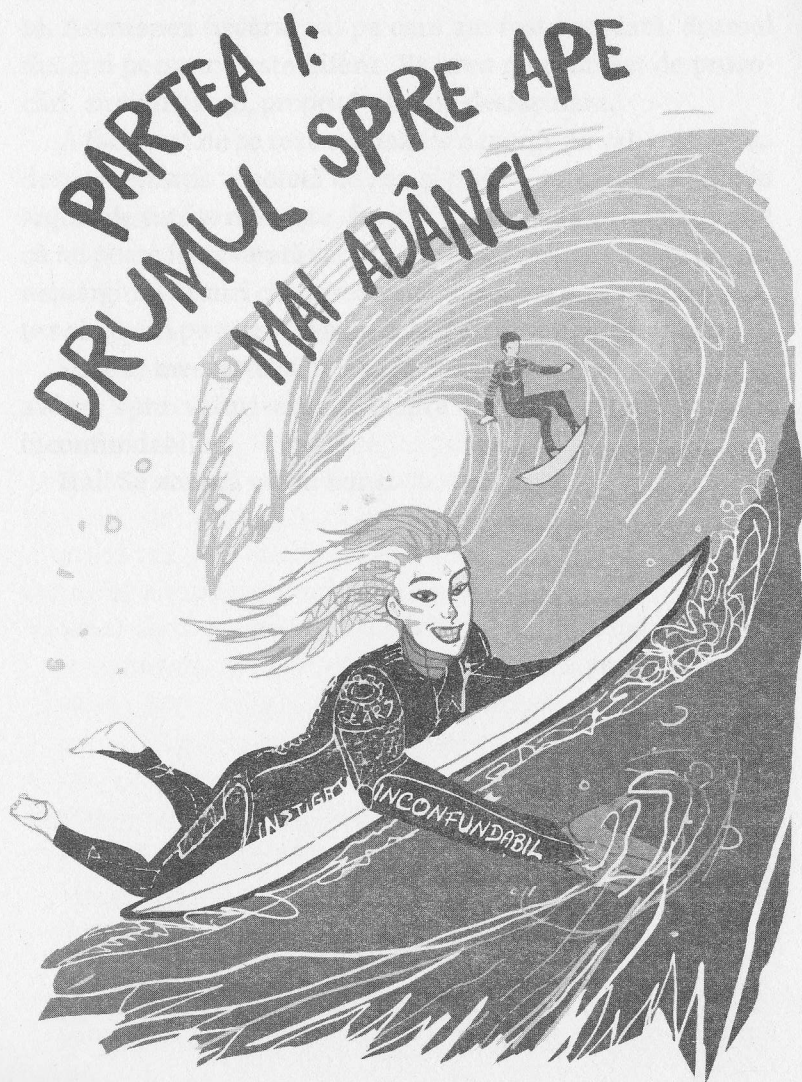
Introducere.....	9
PARTEA ÎNTÂI	
DRUMUL SPRE APE MAI ADÂNCI	20
PARTEA A DOUA	
FIȚI PE POZIȚIE.....	58
PARTEA A TREIA	
LANSAREA	94
PARTEA A PATRA	
URCAȚI PE VAL.....	124
PARTEA A CINCEA	
ZONA DE IMPACT.....	162
PARTEA A ȘASEA	
ÎNCÂNTAREA	184
Concluzie.....	199
Mulțumiri.....	205
Bibliografie.....	207

Deși am locuit în California încă din 1993, am avut nevoie de mai bine de cincisprezece ani, în mod ironic, ca să părăsesc statul înainte să mă apuc, în sfârșit, de surf.

Adesea, așteptăm la fel de mult atunci când vine vorba despre a ne împlini unele dintre cele mai importante visuri. Treccm pe lângă apă, admirând-o din interiorul sigur al mașinilor noastre sau pur și simplu stăm pe mal, urmărindu-i și admirându-i pe cei care sunt deja în apă. Ne justificăm lipsa de acțiune convingându-ne că toți cei din apă au ceva ce noi nu avem. Au avut parte de oportunități de care noi nu vom beneficia vreodată, ori au câștigat la un fel de loterie genetică ori s-au nimerit în locul potrivit la momentul potrivit. Deși, în unele cazuri, aceste argumente ar putea să fie adevărate, justificările noastre încep să devină scuze și apoi povești pe care ni le repetăm și ne limitează potențialul.

Atunci când începi să te preocupi de orice din afara sferei de așteptări a societății, de ceva care afectează statu-quo-ul, semnalele de alarmă ale siguranței vor semăna cu cele ale unei mașini de pompieri gonind pe străzile din New York. Decizia de a ieși în afara convenției este, în multe privințe, o decizie de a-ți perturba stabilitatea interioară, de a-ți destabiliza viața. Însă ne opunem unor astfel de schimbări, în ciuda faptului că știm cât de mult putem obține printr-o schimbare subtilă sau semnificativă, suficient încât să depășească temerile pe care le avem.

Deși am locuit în California încă din 1993, am avut nevoie de mai bine de cincisprezece ani, în mod ironic, ca să părăsesc statul înainte să mă apuc, în sfârșit, de surf.

Adesea, așteptăm la fel de mult atunci când vine vorba despre a ne împlini unele dintre cele mai importante visuri. Trețem pe lângă apă, admirând-o din interiorul sigur al mașinilor noastre sau pur și simplu stăm pe mal, urmărindu-i și admirându-i pe cei care sunt deja în apă. Ne justificăm lipsa de acțiune convingându-ne că toți cei din apă au ceva ce noi nu avem. Au avut parte de oportunități de care noi nu vom beneficia vreodată, ori au câștigat la un fel de loterie genetică ori s-au nimerit în locul potrivit la momentul potrivit. Deși, în unele cazuri, aceste argumente ar putea să fie adevărate, justificările noastre încep să devină scuze și apoi povești pe care ni le repetăm și ne limitează potențialul.

Atunci când începi să te preocupi de orice din afara sferei de așteptări a societății, de ceva care afectează statu-quo-ul, semnalele de alarmă ale siguranței vor semăna cu cele ale unei mașini de pompieri gonind pe străzile din New York. Decizia de a ieși în afara convenției este, în multe privințe, o decizie de a-ți perturba stabilitatea interioară, de a-ți destabiliza viața. Însă ne opunem unor astfel de schimbări, în ciuda faptului că știm cât de mult putem obține printr-o schimbare subtilă sau semnificativă, suficient încât să depășească temerile pe care le avem.

Și ne temem că, dacă ne aruncăm în apă, în necunoscut, și facem ceea ce e necesar pentru a deveni inconfundabili, ne va fi chiar mai rău decât ne este acum, cu plictiseala și nemulțumirea pe care le simțim în acel moment în viețile noastre. Așa că doar stăm pe țărni, în timp ce picioarele ni se adâncesc în nisip. În continuare, alegem să nu facem nimic, să ne mulțumim cu puțin și să facem compromisuri până când murim și ne trezim uitându-ne în retrospectivă la o viață care ar fi putut să fie altfel.

- *O viață în care am fi putut să publicăm romanul pe care l-am ținut ascuns într-un sertar din birou.*
- *O viață în care am fi putut pune bazele companiei sau organizației nonprofit la care visăm.*
- *O viață în care am fi putut să îndrăznim mai mult și să visăm cu mai mult curaj.*

Dar *întotdeauna* putem alege să facem un pas mic înainte pentru a porni pe drumul spre schimbare. Aproape toate ideile inovatoare, transformatoare și creative, care sfidează granițele a ceea ce credeam cândva că este omenește posibil, au fost la început doar un gând în mintea cuiva, un moment de îndrăzneală creativă, înainte să devină amprenta inconfundabilă pe care acea persoană și-a pus-o asupra universului.

Dat fiind faptul că suntem pe cale să intrăm într-un mediu nou și necunoscut și să încercăm să învățăm un stil de viață cu totul nou, habar nu avem care ne sunt limitările. S-ar putea să ne imaginăm acele limite ca fiind mai laxe decât sunt de fapt, visând să devenim un nou Michael Jordan în condițiile în care nu am pus niciodată mâna pe o minge de baschet. Ori s-ar putea să ne închipuim că sunt mai restrictive decât sunt de fapt, că nu putem nici măcar să încercăm să scriem sau să desenăm, să cântăm sau să dansăm.

Odată ajuns în apă, este inevitabil să nu te confrunți cu obstacole ca pietre, valuri care ți se sparg în cap, meduze și alți surferi care să țipe la tine. La fel, atunci când începi să te preocupi de lucruri inconfundabile, vei întâmpina o gamă de obstacole cu care va trebui să te confrunți, cum ar fi criticile, negativității, momentele de panică, de teamă, de anxietate, clipele în care te vei îndoii de tine și concurența.

Înainte să te pregătești să ieși în larg*, gândește-te la ceea ce te face să-ți simți picioarele de parcă ar fi captive în nisip pentru totdeauna.

RECHINI, ÎNEC ȘI ALTE CHESTII CARE VĂ ÎMPIEDICĂ SĂ INTRAȚI ÎN APĂ

Două forțe, una externă și una internă, sunt cel mai adesea considerate responsabile pentru amânarea și abandonarea multor proiecte cu potențial, respectiv pentru faptul că nu reușim să ne dezvoltăm propria artă de a fi inconfundabili. Pentru a deveni inconfundabil trebuie să începi să fii conștient de aceste influențe descurajatoare și de modul în care funcționează, astfel încât să înțelegi puterea pe care o au asupra ta și să știi cum să le evaluezi sau să le ignori.

Vocile părinților, colegilor și ale societății

Când începi să devii inconfundabil, vocile celor care vor ca tu să urmezi planul lor vor începe să se audă *foarte* tare. Acele voci vor fi adesea cele ale unor prieteni bine intenționați, ale

* În original, *paddle out*, ceea ce în termeni de surf presupune deplasarea prin înot, culcat pe placa de surf, de la zona de mică adâncime apropiată de țărni spre ape mai adânci (n.t.).

Și ne temem că, dacă ne aruncăm în apă, în necunoscut, și facem ceea ce e necesar pentru a deveni inconfundabili, ne va fi chiar mai rău decât ne este acum, cu plictiseala și nemulțumirea pe care le simțim în acel moment în viețile noastre. Așa că doar stăm pe țărm, în timp ce picioarele ni se adâncesc în nisip. În continuare, alegem să nu facem nimic, să ne mulțumim cu puțin și să facem compromisuri până când murim și ne trezim uitându-ne în retrospectivă la o viață care ar fi putut să fie altfel.

- *O viață în care am fi putut să publicăm romanul pe care l-am ținut ascuns într-un sertar din birou.*
- *O viață în care am fi putut pune bazele companiei sau organizației nonprofit la care visăm.*
- *O viață în care am fi putut să îndrăznim mai mult și să visăm cu mai mult curaj.*

Dar *întotdeauna* putem alege să facem un pas mic înainte pentru a porni pe drumul spre schimbare. Aproape toate ideile inovatoare, transformatoare și creative, care sfidează granițele a ceea ce credeam cândva că este omenește posibil, au fost la început doar un gând în mintea cuiva, un moment de îndrăzneală creativă, înainte să devină amprenta inconfundabilă pe care acea persoană și-a pus-o asupra universului.

Dat fiind faptul că suntem pe cale să intrăm într-un mediu nou și necunoscut și să încercăm să învățăm un stil de viață cu totul nou, habar nu avem care ne sunt limitările. S-ar putea să ne imaginăm acele limite ca fiind mai laxe decât sunt de fapt, visând să devenim un nou Michael Jordan în condițiile în care nu am pus niciodată mâna pe o minge de baschet. Ori s-ar putea să ne închipuim că sunt mai restrictive decât sunt de fapt, că nu putem nici măcar să încercăm să scriem sau să desenăm, să cântăm sau să dansăm.

Odată ajuns în apă, este inevitabil să nu te confrunți cu obstacole ca pietre, valuri care ți se sparg în cap, meduze și alți surferi care să țipe la tine. La fel, atunci când începi să te preocupi de lucruri inconfundabile, vei întâmpina o gamă de obstacole cu care va trebui să te confrunți, cum ar fi criticile, negativității, momentele de panică, de teamă, de anxietate, clipele în care te vei îndoii de tine și concurența.

Înainte să te pregătești să ieși în larg*, gândește-te la ceea ce te face să-ți simți picioarele de parcă ar fi captive în nisip pentru totdeauna.

RECHINI, ÎNEC ȘI ALTE CHESTII CARE VĂ ÎMPIEDICĂ SĂ INTRAȚI ÎN APĂ

Două forțe, una externă și una internă, sunt cel mai adesea considerate responsabile pentru amânarea și abandonarea multor proiecte cu potențial, respectiv pentru faptul că nu reușim să ne dezvoltăm propria artă de a fi inconfundabili. Pentru a deveni inconfundabil trebuie să începi să fii conștient de aceste influențe descurajatoare și de modul în care funcționează, astfel încât să înțelegi puterea pe care o au asupra ta și să știi cum să le evaluezi sau să le ignori.

Vocile părinților, colegilor și ale societății

Când începi să devii inconfundabil, vocile celor care vor ca tu să urmezi planul lor vor începe să se audă *foarte* tare. Acele voci vor fi adesea cele ale unor prieteni bine intenționați, ale

* În original, *paddle out*, ceea ce în termeni de surf presupune deplasarea prin înot, culcat pe placa de surf, de la zona de mică adâncime apropiată de țărm spre ape mai adânci (n.t.).

familiei, ale colegilor și ale unor adversari cu intenții discutabile, cum ar fi competitorii, criticii, negativiștii și străinii de pe internet.

Indiferent de intențiile lor, aceste voci îți vor pune la îndoială luciditatea și vor spune că ți-ai pierdut mințile. Îți vor oferi o listă de motive din cauza cărora vei eșua și îți vor spune că probabilitatea de a avea succes este infimă. Mulți ani am auzit variațiuni pe următoarele teme:

Nu ai suficientă experiență.

Pur și simplu nu ai talent.

Ești prea bătrân.

Ești prea tânăr.

Vărul, prietenul, unchiul, mătușa ta au încercat să facă asta și nu au reușit.

Dacă nu-ți iese asta, vei fi bătrân și falit. Ce-ai să faci atunci?

Cum ai să faci vreodată bani din asta?

Nouă din zece afaceri eșuează.

Doar unul dintr-o mie de oameni va reuși ca actor, ca scriitor sau în orice alt demers creativ.

Există milioane de bloguri. De ce l-ar citi cineva pe al tău?

Păcat de studiile pe care le ai!

Prietenii și familia te vor bombarda cu povești despre calamități, dezastre și eșecuri. Îți vor sugera cu amabilitate un plan de rezervă care presupune să urmezi același scenariu ca ei, ceea ce societatea le-a spus lor să facă. Îți vor spune că ceea ce faci nu este bun și îți vor pune la îndoială talentul.

Cum ajung vocile să se audă atât de tare?

1. Oamenii vor ca tu să rămâi așa cum ești, pentru că îi faci să-și dea seama că ei înșiși își ignoră

chemarea. Oamenii se simt stânjeniți atunci când începi să te schimbi, pentru că acțiunile tale le reamintesc de ceea ce au tot încercat să evite în propriile vieți. Sunt constrânși să se confrunte cu faptul că ei aleg să rămână la fel, în timp ce tu faci o schimbare de direcție semnificativă în viața ta. Tu ții în brațe o oglindă care le reflectă toate temerile în fața cărora au capitulat și toate obiectivele pe care au ales să nu le urmărească.

2. Să critici este mai ușor decât să crezi. Dacă ești critic, eviți riscul de a eșua, de a te pune într-o lumină proastă și de a-i determina pe ceilalți să se întrebe ce naiba ai avut în cap când ai făcut acel lucru. În calitate de critic scapi de răspundere. Dar cei mai remarcabili creatori din istorie s-au confruntat și ei cu critici. Absolut fiecare carte, piesă muzicală sau film a primit evaluări negative. Căutați recenzii contemporane cu apariția unor lucrări clasice ca *Să ucizi o pasăre cântătoare*, *Marele Gatsby* sau *Fiesta*. Veți descoperi evaluări negative pentru toate. Dacă ceea ce faci este inconfundabil, munca ta va fi criticată. Așadar, trebuie să accepți sau să ignori criticile și să crezi în continuare, orice-ar fi.

3. Unii oameni pur și simplu se conformează normelor. Pe la începutul lui 2013 am fost la un interviu pentru angajare. Unul dintre cei care mă interviewa, Chuck, devenise incredibil de îndoctrinat. Atunci când l-am întrebat despre cultura organizațională, mi-a răspuns astfel: „Dacă spunem că ziua de lucru începe la ora opt, nu ne referim la opt și un sfert”. Nu am uitat asta niciodată. Lumea lui se rezuma la res-

familiei, ale colegilor și ale unor adversari cu intenții discutabile, cum ar fi competitorii, criticii, negativiștii și străinii de pe internet.

Indiferent de intențiile lor, aceste voci îți vor pune la îndoială luciditatea și vor spune că ți-ai pierdut mințile. Îți vor oferi o listă de motive din cauza cărora vei eșua și îți vor spune că probabilitatea de a avea succes este infimă. Mulți ani am auzit variațiuni pe următoarele teme:

Nu ai suficientă experiență.

Pur și simplu nu ai talent.

Ești prea bătrân.

Ești prea tânăr.

Vărul, prietenul, unchiul, mătușa ta au încercat să facă asta și nu au reușit.

Dacă nu-ți iese asta, vei fi bătrân și falit. Ce-ai să faci atunci?

Cum ai să faci vreodată bani din asta?

Nouă din zece afaceri eșuează.

Doar unul dintr-o mie de oameni va reuși ca actor, ca scriitor sau în orice alt demers creativ.

Există milioane de bloguri. De ce l-ar citi cineva pe al tău?

Păcat de studiile pe care le ai!

Prietenii și familia te vor bombarda cu povești despre calamități, dezastre și eșecuri. Îți vor sugera cu amabilitate un plan de rezervă care presupune să urmezi același scenariu ca ei, ceea ce societatea le-a spus lor să facă. Îți vor spune că ceea ce faci nu este bun și îți vor pune la îndoială talentul.

Cum ajung vocile să se audă atât de tare?

1. Oamenii vor ca tu să rămâi așa cum ești, pentru că îi faci să-și dea seama că ei înșiși își ignoră

chemarea. Oamenii se simt stânjeniți atunci când începi să te schimbi, pentru că acțiunile tale le reamintesc de ceea ce au tot încercat să evite în propriile vieți. Sunt constrânși să se confrunte cu faptul că ei aleg să rămână la fel, în timp ce tu faci o schimbare de direcție semnificativă în viața ta. Tu ții în brațe o oglindă care le reflectă toate temerile în fața cărora au capitulat și toate obiectivele pe care au ales să nu le urmărească.

2. Să critici este mai ușor decât să creezi. Dacă ești critic, eviți riscul de a eșua, de a te pune într-o lumină proastă și de a-i determina pe ceilalți să se întrebe ce naiba ai avut în cap când ai făcut acel lucru. În calitate de critic scapi de răspundere. Dar cei mai remarcabili creatori din istorie s-au confruntat și ei cu critici. Absolut fiecare carte, piesă muzicală sau film a primit evaluări negative. Căutați recenzii contemporane cu apariția unor lucrări clasice ca *Să ucizi o pasăre cântătoare*, *Marele Gatsby* sau *Fiesta*. Veți descoperi evaluări negative pentru toate. Dacă ceea ce faci este inconfundabil, munca ta va fi criticată. Așadar, trebuie să accepți sau să ignori criticile și să creezi în continuare, orice-ar fi.

3. Unii oameni pur și simplu se conformează normelor. Pe la începutul lui 2013 am fost la un interviu pentru angajare. Unul dintre cei care mă interviewa, Chuck, devenise incredibil de îndoctrinat. Atunci când l-am întrebat despre cultura organizațională, mi-a răspuns astfel: „Dacă spunem că ziua de lucru începe la ora opt, nu ne referim la opt și un sfert”. Nu am uitat asta niciodată. Lumea lui se rezuma la res-

pectarea regulilor. Mi-am dat seama rapid în acel moment că nu era și lumea mea și că nu îmi doream să cad victimă apărării statu-quoului, așa cum pășise Chuck. Poți urma o serie de reguli prestabilite sau poți să începi să-ți faci propriile reguli.

Cei care m-au criticat la început au mers mai departe de aceste reguli între timp. Spre deosebire de câțiva critici, mii de oameni din întreaga lume care mi-au susținut munca.

Dacă aș fi ascultat de acele voci critice, niciodată nu aș mai fi lansat vreo idee în lume.

Nu ai mai citi această carte.

Podcastul *Unmistakable Creative* nu ar mai exista.

Aș fi ratat ocazia de a primi o educație la cel mai înalt nivel din partea unora dintre cele mai remarcabile minți ale vremurilor noastre.

Și aș fi profund nefericit.

Cea mai bună cale de a reduce la tăcere criticile este prin angajament, convingere și canalizarea tuturor eforturilor înapoi spre muncă. Cu siguranță, oamenii pe care îi admiri nu au pornit la drum cu armate întregi de fani, cititori și susținători ai muncii lor, ci s-au confruntat din plin cu critici. Ei sunt cei care nu s-au lăsat doborâți de critici. Probabil nu ați auzit de cei care au permis unei singure evaluări nefavorabile să le distrugă arta: aceștia nu au mai trimis nimic niciodată, nu și-au mai valorificat vreodată acea oportunitate pentru a deveni mai buni și niciodată nu au arătat lumii arta lor inconfundabilă.

Un fost șef de la o companie mare de cercetare de piață mi-a zis că nu eram interesat să-mi controlez propriul destin. Ceea ce nu și-a dat el seama a fost că pur și simplu nu mă încadram în definiția lui pentru ceea ce însemna să-mi controlez singur destinul: să urc în ierarhie între acei pereți.

Scopul meu era să dărâm acele ziduri, să construiesc lucruri care încă nu existau. Așa cum a spus Morgan Freeman în filmul *Închisoarea îngerilor*: „Unele păsări nu sunt făcute să stea în captivitate”. Pentru mine, oportunitatea neîngrădită de a mă exprima liber este un aspect esențial pentru a-mi controla destinul.

Autorul Robert Kurson, cunoscut mai ales pentru cartea *Shadow Divers*, nu prea părea să fie predestinat succesului atunci când era în liceu. Pentru că ocupa locul 606 din 660, un consilier i-a recomandat să nu meargă la facultate și, în schimb, să se înscrie voluntar în Peace Corps și să speră că totul va fi bine.

Totuși dragostea lui Robert pentru a spune povești l-a făcut să scrie pentru ziarul liceului și, în cele din urmă, a atras atenția cuiva de la Universitatea din Wisconsin. A fost admis, a luat doar note maxime, a mers la Harvard Law School și a devenit autor de bestselleruri. Evident, dacă ar fi pus la inimă sfatul consilierului, viața lui ar fi putut arăta foarte diferit acum.

La fel, și lui Mars Dorian, artistul implicat în proiectele noastre speciale de la *Unmistakable Creative*, i s-a spus că ar fi prea brute și provocatoare creațiile sale. Destui oameni nu îi apreciază arta. Dar dacă vedeți vreodată o copertă de carte, un logo sau ceva creat de el, veți ști imediat că îi aparține. El întruchipează ce înseamnă să fii inconfundabil, indiferent dacă arta sa este apreciată de toată lumea sau nu.

Mai mult de 26 de edituri au respins ceea ce s-a transformat într-un bestseller de proporții – *The 4-Hour Workweek** a lui Tim Ferriss. Între timp, Tim a făcut o avere în calitate de

* Cartea a fost tradusă în limba română sub titlul de *Săptămâna de lucru de 4 ore*, Editura Minerva, 2011 (n.t.).